

Katedra trestního práva

Posudek oponenta na rigorózní práci Mgr. Lukáše Bohuslava „Trestná činnost související se zneužíváním návykových látek“

Předložená rigorózní práce obsahuje 101 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, sedmi kapitol a závěru. Okruh použité literatury je mimořádně rozsáhlý a zahrnuje i řadu zahraničních zdrojů. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Práce je doplněna ilustrativními a pečlivě zpracovanými přílohami. Po formální stránce splňuje předložená rigorózní práce všechny požadavky na ni kladené.

Autor si za téma své rigorózní práce zvolila problematiku sice tradiční, avšak současně velmi náročnou na zpracování a bezesporu aktuální s ohledem na účinnost nového trestního zákoníku.

Po stručném úvodu, ve kterém autor charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejprve věnuje kriminologickým aspektům zkoumané problematiky. Výstižně charakterizuje zásadní změny, ke kterým v této oblasti dochází po roce 1990, jakož i současnou „drogovou scénu“ v České republice. Pečlivě jsou vytyčeny negativní jevy související s výrobou a nakládáním s drogami, jakož i základní preventivní aktivity v této oblasti.

Při výkladu základních pojmů lze souhlasit s autorovou kritikou pojmu „návyková látka“ používanou v našem trestním zákonodárství, ať již pro odlišný obsah tohoto pojmu v zákonu č. 167/1998 Sb. nebo pro absenci požadavku vyvolání návyku. Partie o klasifikaci drog (zejména z hlediska účinků) se může jevit nadbytečná jen zdánlivě, protože je potřebná pro pochopení dále uváděného rozboru vývoje právní úpravy. Velmi pečlivě a přehledně je zpracovaná kapitola o mezinárodní spolupráci v oblasti kontroly drog, charakterizující zcela důvodně tento negativní společenský jev jako celosvětový problém.

Jádrem práce jsou pak kapitoly analyzující právní úpravu drogové kriminality na našem území a možnosti alternativního řešení drogové delikvence. Rozbor zákonných znaků skutkových podstat je proveden svědomitě na podkladě bohaté zpracované literatury a rovněž judikatury. Záslužně se autor přitom soustřeďuje na některé sporné otázky, například na otázku pojmu „množství větší než malé“ a vůbec na trestnost samotné konzumace. Kritika stanovení obecně (paušálně) pevných hodnot není rozhodně nedůvodná, má však samozřejmě i svá úskalí, jichž si je ovšem autor vědom. Za správný třeba považovat názor o nutnosti citlivé a vyvážené kombinace represivního a terapeutického (liberálního) přístupu ke konzumentu nejen při ukládání trestních sankcí, ale též při mimotrestním řešení, ať již jde o hmotněprávní oblast nebo o odklony v trestním řízení.

Záslužně se autor věnuje ve své práci rovněž právní úpravě v novém trestním zákoníku, ačkoliv v době zpracování práce nebyl ještě účinný. Pečlivě provedené srovnání s předchozí úpravou vyznívá ve prospěch úpravy nové. Autor se chvályhodně pokouší i o určitý, byť stručný, výklad nové úpravy, což je úkol nesmírně těžký zvláště proto, že prováděcí předpisy v době zpracování práce ještě nebyly ani publikovány o zkušenostech z aplikační praxe ani nemluvě.

Sedmá kapitola představuje zajímavé srovnání české úpravy s úpravou slovenskou.

V závěru své práce autor pozitivně hodnotí právní úpravu drogových trestných činů v novém trestním zákoníku, a to jak s ohledem na mezinárodní závazky, tak ve srovnání s úpravou předchozí.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako zdařilou. Autor prokázal hlubokou znalost zvolené problematiky, včetně teoretických i praktických problémů, jakož i dosavadního literárního zpracování a judikatury. Práce je zpracována pečlivě a svědomitě. Autor prokázal způsobilost samostatné odborné tvůrčí práce. Předložená rigorózní práce po formální i po obsahové stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by autor mohl vyjádřit své stanovisko k obavám pěstitelů kaktusů z možného trestního stíhání pro trestný čin podle § 285 odst. 2 TZ, které v poslední době ve sdělovacích prostředcích zazněly.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě práce a úspěšné ústní zkoušce byl Mgr. Lukáši Bohuslavovi udělen titul doktora práv.

V Praze dne 14.1.2010

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent
